

СЪЮЗ НА ИНВАЛИДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ФОРУМ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ

Национален център за обучение, квалификация,
информация и консултации на хора с увреждания

година XXXIV

март 2024 г.

ИНФОРМАЦИОНЕН БЮЛЕТИН „КУРАЖ“

СОЦИАЛНА ПОЛИТИКА

I. На 21 март 2024 в град Левски бе даден старт на първата информационна кампания "За правата на хората с увреждания". Кампанията е в партньорство между Съюза на инвалидите в България и сдружение на хора с увреждания "Достойнство 2023". Старта на кампанията дадоха двамата председатели г-н Георги Колев от СИБ и г-жа Павлина Григорова от сдружение "Достойнство 2023".

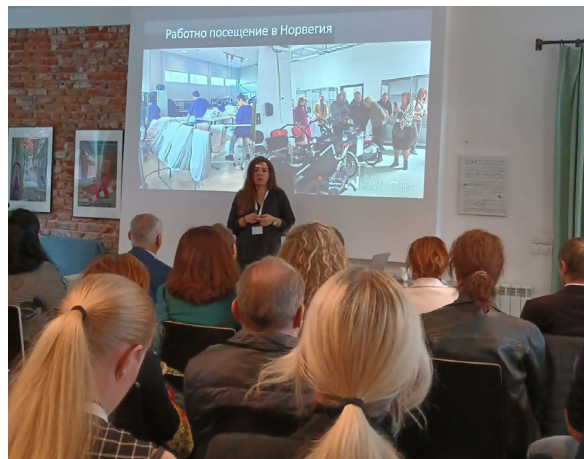

Гости на събитието бяха г-жа Любка Александрова - кмет на община Левски, г-жа Елка Ангелова - зам. кмет по социалните политики и директорът на дирекция „Бюро по труда“ г-жа Любка Миланова.

Кампанията ще продължи по всички областни центрове на организациите до края на месец април.

Председателят на СИБ даде интервю за радио "Левски". Присъстваха и други представители на местната преса за отразяване на срещата.

II. На 21.03.2024г. в Зала SoHALL в София се проведе заключителна конференция, организирана от Балкански институт по труда и социалната политика, на Проект FAIR: Fast - track за приемане на технологии на благосъстоянието за отговорни бизнес практики. Проектът се осъществява с подкрепата на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021 в рамките на програма „Развитие на бизнеса, иновации и МСП в България“. На конференцията присъстваха проф. д-р Георги Йорданов - изпълнителен директор на АХУ, Марин Байчев и Любомира Аршинкова от Дирекция "Политики за хората с увреждания" към МТСП, Георги Георгиев – ръководител на направление „ОМД“ в ЦУ на СИБ, представи-

тели на НПО за хора с увреждания и представители на бизнес-структури, конструирани и изработващи високотехнологични продукти, спомагащи да се подобри бита и интеграцията на хората с увреждания на пазара на труда. Впечатляващи бяха фактите, които презентира г-жа Лене Бовик – представител на партньорската организация по проекта „Фьоник“ от Норвегия. Тя изнесе данни за най-голямата компания за професионална рехабилитация в Норвегия, където 150 професионални рехабилитатори работят постоянно с над 2000 лица, като ги обучават и адаптират за работа в нормална работна среда, използвайки възможностите на високите технологии.

Г-жа Велева от Балкански институт по труда и социалната политика отбеляза, че все повече предприемачи и предприятия за хора с увреждания се ориентират към високотехнологични изделия, които подобряват работната среда за лицата с увреждания. 22-годишният студент от Пловдивския университет Мартин Тотев, представи разработена от неговата компания антитреморна технология, която напълно контролира тремора на ръката. Високо технологични изделия на различни компании представиха и Любомир Василев, Боян Шейтанов, Петко Стоев, Марин Димов и Румен Спространов. Марин Байчев от МТСП разказа, че България е финансирана по Плана за възстановяване по проект за високо технологични помощни средства. Става дума за 11 групи изделия на обща стойност 24 млн. лв. Разработена е методика за самооценка на кандидатстващите лица и така ще се извърши подбора на лицата. Ще бъдат одобрени 3300 лица с увреждания. Разработва се система за обобщаване на резултатите от самооценките, като с това се цели да се изключи субективния фактор. Сформирани са и комисии към РДСП, които ще се обучават да оценяват резултатите и да дават препоръки за лицата, които да получат тези високо технологични помощни средства. Обект на Проекта са деца и лица в трудоспособна възраст, желаещи да участват на пазара на труда. След приключване на проекта ще се направи анализ на резултатите и ще се направят предложения за промени в нормативната уредба за ползване на тези изделия.

III. СИБ участва в откриващо събитие по проект на Българска търговско-промишлена палата, в партньорство с КТ „Подкрепа“, КНСБ и МТСП.

Българската търговско-промишлена палата в качеството си на национално представителна организация на работодателите, стартира проект „Партньорство за промени“ по операция „Социално партньорство“ с финансовата подкрепа на ПРЧР.

В условията на двойния преход, състоящ се от дигиталната и зелената трансформация, който поражда нови предизвикателства и води до промени в бизнес средата и в пазара на труда, БТПП си по-

ставя за цел да подпомогне адаптирането на работодателите и на заетите лица към тези промени. Чрез изпълнението на проекта Палатата търси иновативни решения за ускоряването на този процес.

Откриващото събитие на проекта „Партньорство за промени“ на БТПП по Програма „Развитие на човешките ресурси“ бе проведено на 12 март т.г.

На срещата бяха представени целите, планираните дейности и очакваните резултати от изпълнението на проекта.

Чрез изпълнението на проекта: ще се търсят и начини за стимулиране на географската трудова мобилност в страната за преодоляване на дисбалансите в териториалното разпределение на заетите лица с определени умения и професии; ще се разработят модели за учене през целия живот на корпоративно, секторно и регионално ниво.

Участниците в събитието, представители на бизнеса и на браншови организации, предприемачи, консултанти, синдикалисти и журналисти направиха коментари и дадоха конкретни предложения във връзка с насърчаването на трудовата мобилност в страната, моделите и стратегиите за учене през целия живот и с предизвикателствата пред бизнеса, породени от зелената трансформация. Всички присъстващи подкрепиха дейностите по проекта и изразиха готовност да съдействат активно за изпълнението им.

В дискусиата се включи и Председателят на СИБ г-н Георги Колев, който постави въпроса за съдействие от страна на браншовите организации, относно осигуряване на трудова заетост на хората с увреждания, както и за инициране на проучване за включване на членове на СИБ в трудоспособна възраст по проекта.

IV. Агенцията за хората с увреждания (АХУ) обявява конкурс за финансиране на проекти за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания.

Участниците в конкурса могат да бъдат неправителствени организации на и за хора с увреждания, регистрирани по Закона за юридически лица с нестопанска цел за извършване на общественополезна дейност, както и национално представителни организации на хора с увреждания, регистрирани по Закона за кооперациите.

Проектите се изготвят по Методика за финансиране на проекти за рехабилитация и интеграция на хората с увреждания (Методика), публикувана в сайта на Агенцията за хората с увреждания, рубрика „Проекти/програми“, „Рехабилитация и интеграция“.

В Методиката се регламентира кандидатстването в конкурса с проектно предложение с предмет на дейност, отнасящ се до един от четири компоненти:

Компонент 1, включващ мероприятия, насочени към индивидуална и групово работа с целевата група – обучения, придобиване на умения за самостоятелен живот, рехабилитация, арт-терапия, запознаване с културното наследство и постижения на родината, посещения на културни мероприятия и други такива;

Компонент 2, включващ мероприятия с публична културна и/или спортна изява като фестивали, концерти, спектакли, пленери, художествени изложби, спортни състезания и автомобилни ралита и други подобни, в които преките бенефициенти са активни участници в съответното мероприятие;

Компонент 3, включващ разработка на различни материали, помагала, наръчници и други, подпомагащи работата на и с хората с трайни увреждания, тяхното адаптиране, трудова и социална интеграция и реинтеграция;

Компонент 4, включващ дейности, насочени към промяна на обществените възприятия за хората с трайни увреждания като пълноценни граждани, които дават гласност и демонстрират тяхната активна обществена позиция, постиженията в трудовата им реализация, в т.ч. и чрез организираното им участие в панаири, търговски изложения, благотворителни и търговски базари, специализирани трудови борси и други социални и икономически форуми и събития.

Максималният размер на субсидията е определен за различните компоненти както следва: по компонент 1 – до 16 000 лв.; по компонент 2 – до 18 000 лв.; по компонент 3 – до 3 500 лв.; по компонент 4 – до 10 000 лв.

Конкурсната документация може да намерите на Интернет страницата на Агенцията: <http://ahu.mlsp.government.bg/>, рубрика „Проекти/програми“, „Рехабилитация и интеграция“. Обръщаме внимание, че Методиката и документите към нея са актуализирани и същите са публикувани в сайта на АХУ, рубрика Проекти/Програми. **Срокът за подаване на проектите е до 17.30 ч. на 19.04.2024 г.**

V. До 30 000 лв. могат да получат хора с трайни увреждания за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност. Проектите им ще бъдат финансирани от Агенцията за хората с увреждания (АХУ) като собствено участие не е необходимо. Срокът за кандидатстване с проектни предложения е до 23.04.2024 г.

Средствата могат да бъдат използвани за инвестиционни разходи, учредяване на ново предприятие, строително-ремонтни работи, оборудване на работни места, обучение на собственика на предприятието, както и за покриване на минимален стартов капитал. Нужно е кандидатите да са с 50 и над 50% намалена трудоспособност и да не участват като собственици или съдружници в друга фирма. След извършване на предвидените основни дейности, собствениците на предприятията имат задължение активно да работят само в тях и в техен интерес.

Повече подробности за Методиката за финансиране, условията за участие и начина на кандидатстване могат да бъдат намерени на интернет страницата на АХУ - <https://ahu.mlsp.government.bg/>, в рубриката Проекти/Програми/Самостоятелен бизнес.

VI. На 27 февруари т.г. Председателят на СИБ г-н Георги Колев участва в редовно Общо събрание на Съвета на браншовите организации (БО) при Българска търговско-промишлена палата (БТПП).

Съюзът на инвалидите в България е асоцииран член

на палатата и участва в мероприятията в качеството си на браншова организация.

Към Събранието бе проявен голям интерес и в него взеха активно участие представители от членовете на Съвета на БО – сдружения, обединяващи различни отрасли от икономиката на страната.

Утвърден бе Отчетът за дейността на Съвета през 2023 г. Съветът на браншовите организации прие Програма за дейността си през 2024 г., която по принцип е отворена и може да се актуализира през годината.

VII. На 26.02.2024 г. се проведе Национален диагностичен семинар за определяне на ключови точки за намеса на независими национални органи с правомощия за правата на човека и равенството. Той бе организиран от институцията на Омбудсмана на Република България, която е ангажирана в рамките на проект „Подкрепа на националните институции по правата на човека при наблюдението на основните права и аспекти на основните права на правовата държава“.

Проектът се изпълнява съвместно с Агенцията на ЕС за основните права и е насочен към следните аудитории: 1) национални независими правозащитни органи, създадени със закон; 2) национална администрация със специален фокус върху държавните агенции и консултативните органи на централното правителство; 3) местни власти, със специален акцент върху службите на местния омбудсман; 4) организации на гражданското общество на национално и местно ниво.

Проектът има за цел да подкрепи усилията на институцията на Омбудсмана за предоставяне на ефективна подкрепа и персонализирани препоръки, включително и по отношение използването на фондовете на ЕС в съответствие с Хартата за основните права на ЕС, в следните приоритетни области на действие: правата на уязвимите групи по отношение на достъпа до качествени социални услуги; осигуряване на правото на гражданите на достъп до здравеопазване; правата на децата в отношенията им със съдебната система и въвеждането на модерно детско правосъдие; подкрепа за правата на неактивните лица за достъп до пазара на труда и за осигуряване на безопасно връщане на работа; ефективна защита на осигурителните права на гражданите; интеграция на хората с увреждания.

В рамките на проекта се провежда оценка на съществуващи практики, механизми и инструменти за защита на основните права по отношение на фондовете на ЕС, както и на ключови точки за подобряване в този процес.

В програмата на семинара бяха включени следните теми: Ролята на органите по правата на човека в цикъла на финансиране от ЕС - представяне доклада на Агенцията на ЕС за основните права /FRA/; Предизвикателства за България в гарантиране правата на човека в цикъла на финансиране от ЕС - представяне на доклада, подготвен от Център за изследване на демокрацията и груповата дискусия; Възможности за подобрения – заключителна дискусия.

Председателят на СИБ участва в дискусията и постави въпроса относно осигуряването на достъпност на средата за хората с увреждания, като акцентира върху осигуряването ѝ в училищата, в транспорта и др.

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

През 2024 г. се увеличава размерът на социалните помощи по Закона за социалното подпомагане. От юни 2023 г. те се определят в зависимост от линията на бедност в страната.

Право на месечна помощ имат лица или семейства, чийто доход за предходния месец е по-нисък от определен диференциран доход.

Диференцираният минимален доход се определя от основата за подпомагане, чийто месечен размер е 30 процента от линията на бедност за съответната година (за 2024 е 30% от 526 лева = 157,80 лв.), коригирана със съответния процент за групата, към която принадлежи лицето, както следва:

1. за лице, живеещо само – 165 процента \times 157,80 = 260,37 лв;
2. за лице, съжителстващо с друго лице (лица) или семейство, и за всеки от съвместно живеещите съпрузи - 100 процента = 157,80 лв.;
3. за всяко дете до 16-годишна възраст, а ако учи – до придобиване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст – 100 процента = 157,80 лв.;
4. за бременни жени 45 дни преди раждане и за родител, отглеждащ дете до 3-годишна възраст – 120 процента \times 157,80 = 189,36 лв;
5. за родител отглеждащ сам дете/деца до 16-годишна възраст, а ако учи – до придобиване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст – 120 процента \times 157,80 = 189,36 лв;

При наличие на повече от едно основание се прилага по-високият размер.

Размерът на месечната помощ се определя като разлика между диференцирания минимален доход или сумата от диференцираните минимални доходи и доходите на лицата или семействата през предходния месец.

Доходите се декларират за месеца, през който са получени независимо за кой период се отнасят. /Вижте, чл. 9 от ППЗСП/

Увеличават се и еднократните помощи за задоволяване на инцидентно възникнали здравни, образователни, комунално-битови и други жизненоважни потребности на лицата и семействата съгласно чл. 16 от ППЗСП. Те се определят от трикратният размер на линията на бедността. За 2024 г. сумата за тази помощ е до 1578 лв.

Хората могат да подават заявления за социално подпомагане във всяка дирекция „Социално подпомагане“ в страната. Документи ще могат да се подават и по електронен път.

Признание

На 8-ми март т.г. в Сарафската къща в Самоков бе организирано честване на Международния ден на жената. Присъстваха г-н кмета Ангел Джоргов, неговите заместник- кметове г-жа Люба Кленова и г-жа Станимира Давидова. Водеща на тържеството бе г-жа Гиргина Рангочева. Кратка програма бе изнесена от децата от детска градина "Звънче". Поздравление ни бе поднесено от младата и талантива цигуларка Диана Чаушева от нашия град с Кармен-сюита на Бизе. Поздравление към жените отправи и кметът на общината. Тази година Общинското

ръководство номинира 10 жени като Жени на годината, които бяха индивидуално представяни от водещата на тържеството. Сред

тях бях и аз, като председател на общинската организация на СИБ в Самоков, за което изключително благодаря на организаторите. Наградата приемам като награда за дейността ни и внимание към всички хора с увреждания в града.

София Сотирова - председател на ОО на СИБ Самоков

СЪЮЗЕН ЖИВОТ

I. На 7 март т.г. бе учредена общинска организация на СИБ в гр. Сандански. Инициатори са Ангелина Илкова и Нели Богоева, а на учредителното събрание присъстваха 27 хора с увреждания. Организацията ще работи за подкрепа, социални контакти, информирането и консултиране на хората с увреждания за правата и облекченията им, ще се привличат и психолози за подкрепа на психичното здраве.

Гости на събитието бяха г-н Атанас Стоянов - Кмет на общината, г-жа Павлина Караджова - Заместник – кмет „Социални и хуманитарни дейности“, г-н Георги Колев - Председател на СИБ, г-жа Лилия Евтимова – гл. счетоводител на СИБ, г-н Георги Георгиев – р-л направление „ОМД“ и г-жа Юлия Иванова - координатор на СИБ за регион Благоевград.

Във встъпителното си слово председателят на Съюза изтъкна заложеното в Закона за хората с увреждания сътрудничество между национално представителните организации и местните власти за осъществяване на политики за правата на хората с увреждания и разказа повече за Съюза и за неговата структура. От централното ръководство на СИБ е осигурена компютърна конфигурация за новата организация.

Кметът г-н Стоянов заяви, че общинската администрация подкрепя идеята за създаването на организацията на СИБ и ще съдейства за осигуряване на достъпна среда за хората с увреждания. Скоро ще си осигури и помещение за клуб на новосъздадената структура.

За председател на ОО на СИБ Сандански бе избрана Нели Богоева.

Учредителното събрание бе заснето от екип на ТВ Запад и излъчено в рубриката - Новините на югозападна България.

II. На 7 март 2024 г. общинската организация на СИБ в град Самоков отбеляза

8-март, международния ден на жената.

След като председателката София Сотирова обяви началото на празника и се поздрави лично с всеки един от тях, тържеството започна. Като начало певческата ни група "Еделвайс" изпя няколко песни под съпровода на акордеониста Иван

Машов. Малко след това Мария Крекманова, Нина Карапанчева и Невенка Кабранска разиграха томбола със скромни подаръци. Последва изявата на Венева Върбева, която издекламира две стихотворения. Поздрав към присъстващите отправиха и дуетът Латинка Трохарова и Васил Димитров с две народни песни. Направихме си снимки за спомен. Създаде се настроение. Извиха се и хората. Развеселени и одухотворени, но главно доволни от празника, се прибрахме по домовете си.

На 12 март т.г. певческата група към организация на СИБ в Самоков с ръководител Иван Машов посетихме отново дома за стари хора "Сем. Калинкови", като изнесохме програма преддомуващите. Представиха се и дуетът към клуба Латинка Трохарова и Васил Димитров с няколко песни. Една жена от дома, бивша певица цялото време с нас, като накрая изпълни две песни в съпровод на акордеона. Тържеството завърши с няколко хора, като в играта се включиха и гости и домуващи. С усмивки ни изпратиха домуващите, като управителката г-жа Виолетка Павлова ни покани отново да им гостуваме. Удовлетворени от срещата се прибрахме по домовете си.

III. На 22.02.2024 г. в Клуба на инвалидите - Дупница, се проведе Общо отчетно-изборно събрание на Общинската организация на СИБ - Дупница. Наложи се събранието да бъде отчетно-изборно, тъй като г-н Славчо Славов - член на КРК на нашата организация подаде заявление за освобождаването му от тази позиция поради здравословни проблеми.

Гости на Общото събрание бяха: г-н Георги Колев - председател на Съюза на инвалидите в България, архиерейският наместник на дупнишка духовна околия отец Георги Паликарски, г-жа Таня Кирилова - Директор ДСП, г-жа Валентина Симеонова - председател на РО на СИБ Кюстендил и представители на общинското ръководство и др..

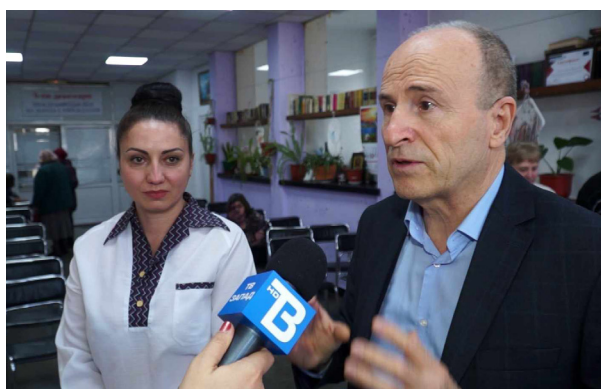
Архиерейският наместник поздрави присъстващите за добре свършената обща работа между църквата и ОО на СИБ-Дупница и ги изненада с предстояща безплатна екскурзия. Таня Кирилова - Директор ДСП поднесе поздравии към председателя на СИБ и към всички участници на събранието.

Поздравителни адреси изпратиха: г-жа Радослава Чеканска – Народен представител в 49 НС; г-н Милан Раков верига магазини „КОЛОП“ – дарител и г-н

Цветан Цветанов – МЕГАИНВЕСТ ХОЛДИНГ – Дарител.

Свой екип за отразяване работата на събранието изпрати ТВ Запад и след приключване на деловата част беше взето интервю от г-н Георги Колев, което беше излъчено в рубриката - Новините на югозападна България.

Председателят на СИБ даде много висока оценка на работата на председателката Николина Спасова, на Управителния съвет и на Общинската организация - Дупница като цяло.

IV. На 10 февруари 2024 година в град Сопот се проведе Старопланински събор под надслов „Да стоплим сърцата с вино и любов“, посветен на Трифон Зарезан и любовта.

Тази година по покана на общинската организация на СИБ в Сопот, гости бяха г-н Георги Колев - председател на СИБ, г-жа Анита Тараланска - председател на РО на СИБ Перник и г-н Пламен Стоянов - координатор на регион Пловдив.

В рамките на програмата се проведе среща с кмета на града г-н Станислав Стоенчев. Домакините и гостите проведоха и работна среща в клуба на организацията, където обсъдиха дейността и насоки за бъдещата работа.

Щастливи и удовлетворени сме, че имаме добра приемственост помежду си. Гордеем се с многобройните медали (31 златни, 17 сребърни, 13 бронзови и 4 плакета), заслужено получени от нашите членове след участия в Перник, Смолян, Клисурска, Неделино и др. Ще продължаваме все така да развиваме достойна за уважение дейност в подкрепа на хората с увреждания.

Николай Василев

V. Общинската организация Пловдив - СИБ проведе осмомартенско тържество в р-т КООП. Кметът на Община Пловдив - район "Южен" г-н Атанас Кунчев бе подsigурил цветя за всички присъстващи, които бяха 60 човека.

Събитието бе уважено от зам. кмета г-жа Даниела Митева и зам. кмета г-н Николай Арабаджиев, както и от г-жа Пенка Чаушева - гл. експерт Дирекция "Социална политика" към Община Пловдив.

Присъстващите бяха поздравени от Председателя на Общинската организация г-жа Анахид Харутюнян и Председателя на РО г-жа Смиляна Запрянова.

VI. На 02.03.2024г. в ресторант „Пещерата“ - гр. Златица, Организацията на СИБ в Челопеч отпразнувахме заедно посрещането на баба Марта и дълго очаквания от всички жени празник Осми март – международен ден на жената. Гости на нашето тържество бяха: г-жа Анита Тараланска, председател на РО на СИБ Перник, както и членове от Перник; г-жа Петра Цакова, председател на ОО на СИБ в Златица, г-жа Стефка Чобанова, председател на СИБ в Пирдоп.

Гостите поднесоха поздравителни адреси към всички присъстващи жени на нашето тържество. Имаше томбола и подаръци за всички участници.

За нашето весело и добро настроение се погрижи народната певица Цветанка Георгиева от гр. Златица.

Радка Николова - председател